

Vastgesteld verslag

Betreft

Nationaal Beraad Digitale Overheid

Vergaderdatum en -tijd

8 september 2015, 15.00-17.00

Deelnemers

Bas Eenhoorn (Digicommissaris, voorzitter), Hans van der Stelt (Bureau Digicommissaris), Bianca Rouwenhorst (Bureau Digicommissaris), Nicole Stolk (V&J), André van der Zande (VWS), Ronald van Roeden (BZ), Gerco Weenink (Fin), Gert-Jan Buitendijk (BZK), Bertholt Leeftink (EZ), Peter Heij (I&M), Marjan Hammersma (OCW), Michiel Boots (AZ), Hans Blokpoel (Manifestgroep), Gerdine Keijzer (Klein Lef), Kees Jan de Vet (VNG), Gerard Beukema (IPO), Cees Oudshoorn (VNO/NCW) en Dorien van den Berg (Bureau Digicommissaris/verslag)

Afwezige deelnemers

ArieJan de Waard (Def), Ronald Barendse (Manifestgroep), Albert Vermuë (UvW)

Contactpersoon

Dorien van den Berg
dorien.berg@digicommissaris.nl

Datum

8 september 2015

Kenmerk

2015-0000658285

Bijlagen

1. Opening en mededelingen

De Digicommissaris heet de leden van het Nationaal beraad van harte welkom.

Mededelingen:

- In het bijzonder een warm welkom voor Cees Oudshoorn (VNO/NCW). In het Nationaal beraad van 30 september is afgesproken dat een vertegenwoordiger van het bedrijfsleven aanschuift als de agenda daarom vraagt. Vandaag is dat het geval met eID en de wet GDI. Voor dit Nationaal beraad is dan ook VNO/NCW uitgenodigd. Aangezien één van de agendapunten een conceptkamerbrief betreft die pas "buiten de overheid" wordt gedeeld na verzending aan de Tweede Kamer, wordt wel verzocht om vertrouwelijk met deze notitie om te gaan.
- Er is een aantal vervangers aanwezig. De Digicommissaris herinnert een ieder nogmaals aan de gemaakte, gezamenlijke afspraak dat vervanging in de regel alleen horizontaal of verticaal naar boven toe plaatsvindt om ervoor te zorgen dat het Nationaal beraad op het juiste niveau plaatsvindt. Alleen bij hoge uitzondering kan hiervan worden afgeweken.

Cees Oudshoorn introduceert zichzelf kort. Hij benadrukt hierbij dat hij zijn rol breed opvat als vertegenwoordiger van het economisch belang en niet namens een specifieke lobbygroep deelneemt.

2. Conceptverslag 7 juli 2015

Naar aanleiding van het conceptverslag van 7 juli 2015 wordt door BZK benadrukt dat tijdens de vergadering niet alleen aandacht is gevraagd voor het op peil brengen van kennis en kunde ten aanzien van opdrachtgeverschap, maar ook voor het toepassen van de financiële spelregels.

De Digicommissaris geeft aan dat in het volgend Nationaal beraad de financiën en de onderwerpen doorbelasting en efficiëntietaakstelling aan de orde zullen komen. De spelregels zullen daar ook bij worden betrokken.

Voorts wordt geïnformeerd naar het vervolg dat gegeven is naar aanleiding van de discussie over standaardisatie en specifiek over de rol en deelnemers van het Forum Standaardisatie. Over de rol en deelnemers van het Forum Standaardisatie is overleg geweest met VWS en dit zal niet leiden tot wijzigingen hierin. Ten aanzien van de discussie over de verplichtende zelfregulering van de gemeenten, zal op 10 september 2015 nader overleg worden gevoerd.

In de vorige vergadering is gesproken over de suboptimale verantwoordelijkheidsverdeling op het onderwerp digitale overheid. Daarbij is aan de orde geweest dat wachten tot een volgende kabinetsformatie mogelijk niet wenselijk is. De Digicommissaris zou dit sonderen bij bewindspersonen. De Digicommissaris geeft te kennen dat deze sondering nog gaande is. Voorlopig beeld is dat herschikking van taken en bevoegdheden bij voorkeur bij de volgende kabinetsformatie wordt geagendeerd. Bij de leden van het Nationaal beraad bestaat wel de wens om aan de bewindspersonen een analyse voor te leggen. Hierin zou helder moeten worden gemaakt hoe de huidige verantwoordelijkheidsverdeling belemmerend werkt op de voortgang van bijvoorbeeld de dossiers die vandaag aan de orde komen.

Het verslag van 7 juli 2015 wordt vastgesteld. Wat betreft het gesprek over knelpunten in huidige verantwoordelijkheidsverdeling op gebied van de digitale overheid en de behoefte hier een nadere analyse van op te stellen, concludeert de Digicommissaris dat hij over de aanpak daarvan eerst overleg wenst te voeren met de ministeries van EZ en BZK. Daarbij zal hij vanzelfsprekend ook de uitkomsten van de verdere politieke sondering betrekken.

3. Wet Generieke Digitale Infrastructuur

Gert-Jan Buitendijk licht de Wet GDI kort toe. Er is een conceptbrief aan de Tweede Kamer geagendeerd met daarin de uitgangspunten voor de kaderwet GDI. Het gaat om een techniek-neutrale kaderwet waarin wel functionaliteit wordt beschreven, maar waarin geen voorzieningen worden voorgeschreven.

Er wordt een ronde gemaakt langs de leden van het Nationaal beraad. In deze ronde wordt waardering uitgesproken voor het doorlopen proces en de brief zoals deze nu voorligt. Ook worden de uitgangspunten en het belang om deze nu politiek te sonderen onderschreven door het Nationaal beraad. Daarbij worden de volgende aandachtspunten naar voren gebracht:

- Er moet goed worden gekeken naar de balans tussen wat wordt geregeld met deze wet in relatie tot de doelstelling digitaal 2017.
- Voorkomen moet worden dat discussies voortgang belemmeren: ook zolang er nog geen wet is, moet de GDI kunnen worden toegepast en doorontwikkeld.
- Governance en financiering behoeven nadere uitwerking.
- Het begrip 'functionaliteit' behoeft nadere operationalisatie.
- De eenduidigheid van passages kan worden verbeterd. Bijvoorbeeld: verplicht gebruik van het digitaal ondernemersplein kan leiden tot de interpretatie dat het digitaal ondernemersplein de enige plek is waarop men mag communiceren met de doelgroep. Dit is niet de intentie van de verplichtingstelling, maar kan wel zo worden opgevat.
- Er is voorzichtigheid geboden indien alle informatie en dienstverlening op één portaal wordt aangeboden.
- Nederlanders in het buitenland en buitenlanders in Nederland worden gemist als doelgroepen.
- In de uitgangspunten moet ook worden ingegaan op de positie van niet-digivaardigen.
- Er is vrees bij de departementen dat er moet worden gewerkt met voorzieningen waarvan de functionaliteit weinig of geen meerwaarde voor hun primair proces oplevert, dat er evenwel voor moet worden betaald of dat de wet om een onhaalbare transitie vraagt in de uitvoering. Adresseer deze vrees in de notitie, en hoe in de besluitvorming over de GDI hiermee zal worden omgegaan.
- De eerste tranche zou onomstreden moeten zijn. Hier moet goed naar worden gekeken.
- Overwogen kan worden om in de brief constructies op te nemen dat in 'overeenstemming' of 'in overleg' met de vakministers de tranches worden vormgegeven. Dit geeft comfort.
- Maatschappelijke nut en noodzaak van de wet moet goed voor ogen worden gehouden.
- Met de implementatie van de wet is ook kennis en kunde gemoeid; ook daar moet oog voor blijven.
- De wet zou de 'verplichtende zelfregulering' van gemeenten ten aanzien van informatiebeveiliging niet in de weg moeten zitten.

Bovenstaande punten zullen, of worden betrokken bij het aanpassen van de brief, of een plek krijgen in het proces naar de wetgeving toe. Nadere invulling is nodig en dat moet in gezamenlijkheid worden gedaan, daar zullen alle partijen bij worden betrokken.

Het Nationaal beraad stemt in met de conceptuitgangspuntenbrief onder de voorwaarde dat toegezegde aanpassingen door BZK en EZ worden verwerkt. De aangepaste brief zal worden doorgeleid naar de MCDO, dan wel direct naar de Ministerraad. Dit zal in overleg met AZ worden gezien.

4. eID

Gerard Hurkmans, gedelegeerd opdrachtgever van het eID-programma, geeft een presentatie over de stand van zaken eID.

Idensys is de naam waaronder de standaard voor online identificeren wordt ontwikkeld in een publiek-private samenwerkingsstelsel onder toezicht van de overheid. Op dit moment wordt een aantal pilots gestart. Dit zijn:

- Pilots publiek middelen in publieke domein
- Pilots Idensys in publiek domein
- Pilots Belastingdienst met bankenmiddel
- Pilots RDW ten behoeve van versterking DigiD door RDA technologie

Medio 2016 vindt er een evaluatie plaats van de pilots. Dan ontstaat er een besluitvormingsmoment ten aanzien van het vervolg. Peter Veld wordt voorzitter van de begeleidingscommissie voor de evaluatie van de pilots in het publieke domein met publieke middelen en Idensys.

Het stelsel Idensys is gebaseerd op het voor bedrijven ontwikkelde publiek-private stelsel eHerkenning. Dat stelsel bestaat uit afspraken over techniek, maar ook over governance (waaronder toezicht) en afspraken over het functioneren van het publiek private stelsel. Dit stelsel wordt uitgebouwd naar één stelsel voor burgers en bedrijven.

De wens is om in te zetten op een multimiddelenstrategie waarbij een *single point of failure* wordt vermeden. Dit betekent voor burgers en bedrijven dat zij kunnen kiezen tussen verschillende middelen.

Er wordt gevraagd in hoeverre het tempo van de langzaamste het tempo van het geheel bepaalt. Op basis van de evaluatie zal worden besloten met welke middelen en op welke manier het stelsel in 2017 vorm krijgt. Op dat moment kan ook aan de orde komen dat bijvoorbeeld het bankenmiddel succesvol is, maar wel andere eisen stelt aan de afspraken rondom toezicht. Dat kan dan nader worden bekeken. Het is echter van groot belang dat de basisafspraken van het stelsel voor alle middelen gelden. Voorkomen moet worden dat verschillende stelsels met verschillende niveaus van privacy of informatieveiligheid naast elkaar komen te staan. Het stelsel en de pilots beïnvloeden elkaar dus wederzijds.

Op dit moment is afgesproken dat publieke middelen niet in het private domein kunnen worden gebruikt. Op deze manier wordt een *level playing field* gecreëerd voor het bedrijfsleven om ook private middelen te ontwikkelen. Mochten er geen private middelen worden ontwikkeld die passen in het stelsel, dan zou ook een dergelijk uitgangspunt opnieuw kunnen worden gezien. In dat geval moet dan wel worden bekeken hoe een multimiddelenstrategie dan vorm kan krijgen.

Er is financiële dekking voor de publieke pilots, maar nog niet voor grootschalige productie van een publieke middel. Hierbij speelt ook de vraag hoe dit gedekt zou moeten worden, bijvoorbeeld wel of niet middels doorbelasting aan de burger en het bedrijfsleven. Er worden verschillende financieringsscenario's uitgewerkt, waarbij ook wordt gekeken naar de onderlinge afhankelijkheid.

De leden van Nationaal beraad zijn van mening dat er tempo gemaakt moet worden. Verschillende departementen geven aan dat zij in 2017 een middel nodig hebben tegen een redelijke prijs op STORK 4 niveau. Aan de andere kant moet ook worden voorkomen dat een groot, moeilijk beheersbaar ICT-project wordt gecreëerd. Het eID-programma is en wordt periodiek gereviewd (Gatewayreview, CIO-oordeel).

Het eID-dossier is een belangrijke politieke prioriteit. Om die reden is het van belang om de MCDO periodiek te informeren over de stand van zaken en aan te kondigen dat in de zomer van 2016 een aantal politieke keuzes zal worden voorgelegd. De Digicommissaris heeft een aantal conclusies voorgelegd in een bespreeknotitie. Deze worden door de leden van het Nationaal beraad onderschreven, waarbij benadrukt wordt dat het niet om een 'project' gaat, maar om een programma van samenhangende publiek-private sporen. Daarnaast vraagt het Nationaal Beraad aandacht voor een heldere communicatie over het eID-programma, zodat voor partijen –binnen en buiten de overheid- duidelijk is wat er wanneer en waarom gebeurt.

Het Nationaal beraad onderschrijft de conclusies van de Digicommissaris en afgesproken wordt dat:

- de conclusies van de gehouden Gateway-review op hoofdlijnen worden gedeeld door BZK met de leden van het Nationaal beraad;
- er een stand van zaken notitie, inclusief de conclusies zoals geformuleerd in de bespreeknotitie van de Digicommissaris, zal worden geagendeerd in de MCDO. De notitie wordt opgesteld door BZK en EZ onder regie van de Digicommissaris;
- de stand van zaken wordt ook gecommuniceerd naar partijen buiten de overheid. Actie: BZK en EZ onder regie van de Digicommissaris.

5. Stand van zaken Digiprogramma 2016/2017 en Strategische verkenning

Ter informatie zijn twee stukken toegestuurd ten aanzien van het Digiprogramma en de Strategische verkenning.

Naar voren wordt gebracht dat het onderwerp doorbelasting op korte termijn moet worden besproken. Zoals eerder in de vergadering afgesproken zal dit onderwerp volgend Nationaal beraad worden geagendeerd.

6. IPv6nummerplan

Het Nationaal beraad stelt het IPv6nummerplan vast.

7. Rondvraag

Hans van der Stelt vraagt aandacht voor de uitvraag basisregistraties. Afgesproken is om de budgetten en ontwikkelingen rondom de basisregistraties eind dit jaar in kaart te brengen. Dit mede omdat de bestuurlijke afspraken aflopen eind 2015 en de cijfers ten aanzien van de registraties nog niet door iedereen worden herkend. De uitvraag ten aanzien van de basisregistraties stuit op weerstand van de betrokken directies FEZ. Daarom ook een oproep aan leden van het Nationaal beraad om mee te werken aan een uitvraag en dit ook intern, richting hun FEZ-directies, terug te leggen.

Deze medewerking wordt toegezegd, maar aangetekend wordt dat dit wel enige tijd vergt aangezien dit niet direct uit de Rijksbegroting is af te leiden.

De voorzitter dankt de deelnemers aan het Nationaal beraad voor hun constructieve inbreng en sluit de vergadering.